

Událost 1

Účastníci:

Událost zahrnovala 50 účastníků, včetně 24 občanů z města Škofja Loka, Slovinsko, 2 účastníky z města Judenburg, Rakousko, 2 účastníky z Města Köszeg, Maďarsko, 2 účastníky z města Bad Kötzting, Německo, 2 účastníky z Města Chojna, Polsko, 4 účastníky z města Sušice, Česká republika, 2 účastníky z města Siret, Rumunsko, 2 účastníky z města Rokiškis, Litva, 2 účastníky z města Rovinj, Chorvatsko, 2 účastníky z města Meerssen, Holandsko, 2 účastníky z města Maasmechelen, Belgie, 2 reprezentanty z města Sherborne, Spojené království a 3 reprezentanty z města Sesimbra, Portugalsko. Kvůli problémům s Adria Airways aeroliniemi byla účast omezena o delegace z Dánska, Švédska a Albánie, které musely zrušit lety. Albánie byla proto reprezentována velvyslancem ve Slovinsku, panem Pëllumb Qazimi.

Místo/ Data:

Událost se konala ve Škofja Loce, Slovinsko od 26. 9. 2019 do 28. 9. 2019

Krátký popis:

Hlavní náplní je dosáhnout úspěšného mezigeneračního spožití populace a přenos dobré praxe z partnerských měst. Stárnutí populace je naléhavé téma pro celou Evropskou Unii, a pomocí tohoto projektu chceme využít nově získané znalosti a pochopení, abychom se stali městy s pozitivním přístupem ke stárnutí. Pracovní témata setkání budou obsahovat péči o stárnoucí, počítačovou gramotnost, mezigenerační spolupráci, dostupnost, účast a účastnický rozpočet.

Úvodní událost projektu je nazvána „Mezinárodní setkání starostů nad tématem rozvoje a výměny dobré praxe účastníků“.

Starostové, místostarostové a ředitelé městských úřadů z partnerských měst se aktivně účastnili schůzky na dané téma, která se konala v pátek 27. 9. 2019 v budově Sokolski dom, Škofja Loka.

Po úvodních zdavicích starosty Škofja Loky Tine Radnija, Mihy Ješe, který zodpovídá za projekt, a Annigje Kruytbosch, prezidentky asociace Douzelage, byla zahájena první část projektu.

Program konference, který byl zaměřen na různé formy veřejné účasti, byl veden moderátory Alenka Blazinšek Domenis a Matej Cepin.

V souladu s úvodní prezentací základního tématu, metod a cílů setkání prezentovali příklady dobré praxe Raf Terwingen, starosta partnerského města Maasmechelen, Elke Florian, místostarostka Judenburgu ve Štýrsku (Rakousko) a Janez Černe ze sousedního města Kranj. Společná nit různých úspěšných praxí se rozvíjí způsobem, který posiluje společnost a spolupráci v představování praxí, které mohou být použitelné pro všechny občany, jsou udržitelné a podporují mezigenerační spolupráci.

Ve druhé části moderátoři představili krok za krokem proces, který vedl k představení, implementaci a vypracování rozpočtu ve městě Ajdovščina, kde zaměstnanci předvedli průkopnickou práci v této oblasti ve Slovinsku.

V závěrečné části mezinárodní schůzky se účastníci zapojili do workshopu, prezentovali vlastní nápady a tvořili konkrétní návrhy, jak může být účast v projektu úspěšně využita v místních organizacích.

Po dokončení všech workshopů byli účastníci informováni o průběhu příštích událostí a programu mezinárodního projektu Evropa pro Občany, která vyústí na mezinárodní konferenci ve Škofja Loce v květnu 2020.

Ve večerní části schůzky účastníci diskutovali na daná témata a tvořili plány na organizaci a obsah následujících pěti schůzek, které se uskuteční ve městech Judenburg, Škofja Loka, Köszeg, Kruja a Bad Kötzting.

Událost 2

Účastníci: Událost zahrnovala 95 občanů včetně 61 účastníků z města Škofja Loka, Slovinsko, 2 účastníků z Bashkia Kruje, Albánie, 3 účastníků z Městského úřadu Judenburg, Rakousko, 5 účastníků z Města Bad Kötzting, Německo, 3 účastníků z Bundoranu, Irsko, 4 účastníků z Města Sušice, Česká republika, 4 účastníků z Města Rokiškis, Litva, 4 účastníků z Köszegu, Maďarsko, 3 účastníků z Města Siret, Rumunsko, 6 účastníků z Města Meerssen, Holandsko.

Místo/ Datum: Událost se odehrála ve Škofja Loce (Slovinsko) 3. 9. 2020 – 5. 9. 2020

Krátký popis:

Událost byla zaměřena na řešení nároků na kvalitu stárnutí seniorů díky workshopům a výměně zkušeností dobré praxe. Program byl nastaven na potřeby 4 skupin: úředníci, učitelé, studenti a senioři.

Čtvrtek, 3. září

První den byl věnován příjezdu a ubytování účastníků. Účastníci se seznámili s historickým centrem města Škofja Loka krátkou procházkou a navštívili otevření kulturní výstavy. Den byl zakončen uvítací večeří, což byla výborná příležitost pro představení tradiční slovinské kuchyně, multikulturní dialogy a přátelení mezi účastníky.

Pátek, 4. září

Druhý den byl představen program pěti budoucích událostí s tématem „Úkoly v otázce stárnutí v Evropských městech“. Po společném úvodu pracovaly 4 skupiny (úředníci, učitelé, studenti a senioři) samostatně. Všechny 4 workshopy byly zaměřeny na klíčové otázky:

- Prezentace účastníků
- Otázka stárnutí v jednotlivých městech (čísla a grafy)
- Klíčové úkoly, které řešíme
- Některé příklady dobré praxe související se stárnutím v jednotlivých městech

Na workshopu seniorů, který se konal v místní univerzitě, řečníci prezentovali situaci stárnutí, hlavní úkoly a příklady nejlepší praxe společně s místními úřady, které obstarávají otázku seniorů. Účastnická města zaslala vlastní materiály a vysvětlila své názory. Tyto materiály byly prezentovány a diskutovány ve workshopu.

Na workshopu úředníků byly zdůrazněny příklady dobré praxe jako ustanovení seniorského výboru, seniorského koordinátora, mezigenerační budovy atd. Mimo tyto příklady byly navrženy i jiné možné postupy a řešení jako multigenerační hřiště. Jedna část workshopu byla věnována identifikaci problémů v domovech důchodců v jednotlivých městech a novým nápadům na nové aktivity pro seniory ve světle bezpečnostních měřítek covidu-19. Zjištěním workshopu bylo, že většina měst čelí stejným problémům a bylo by velmi prospěšné, kdyby oficiální webové stránky Douzelage jednotlivých měst měly samostatnou část s projekty a nápady k tomuto tématu, takže ostatní organizace by mohly vycházet z příkladů dobré praxe.

Workshop učitelů pojednával o situaci stárnutí, trendech v místní politice z hlediska různých cílových skupin a obeznámení se s různými situacemi a výzvami a již existujících praxí v účastnických městech.

Facilitátor vyzval všechny účastníky, aby promysleli tato úvodní témata:

1. Je stále pravda, že pouze stárnoucí (ve formálním vzdělávání učitelé) mohou vyučovat mládež, nebo se tento vztah změnil?
2. Důležitost zapojení seniorů v neformálním vzdělávání
3. Co jsme zjistili o covidové epidemické situaci, obzvláště, když se starší učitelé museli naučit používat moderní zařízení, aby mohli komunikovat s mladými?

Po krátké výměně názorů vysvětlili účastníci situaci ve svých městech.

V pokračování dobré praxe byly prezentovány:

- Projekty, které uskutečnilo Gymnázium Škofja Loka v posledních několika letech se seniory
- Byla prezentována situace v Judenburgu, Rakousko, zvláště způsob, jak zastupitelstvo komunikuje s domovy důchodců v oblasti a se seniory (pomoc při nákupu, dojíždění, dobrovolnictví...)
- Situace ve městě Bad Kötzting, Německo, byla popsána příklady, jak eliminovat překážky na ulicích, jak umožnit přístup do úřadů a bank. Byly zdůrazněny pozitivní výsledky v neformálním vzdělávání v každodenním životě
- Směs dobrovolnictví a neformálního vzdělávání mezi seniory a mládeží bylo prezentováno i ve městě Köszeg
- Učitel z Univerzity Maribor, dr. Jože Gričar uvedl příklady ze své praxe a poukázal na důležitost spolupráce mezi mládeží a seniory obzvláště ve vzdělání (formálním i neformálním).
- Slovinská studentka prezentovala svou vlastní zkušenost z neformálního vzdělávání v místním měřítku

Na závěr diskusí moderátor předvedl prezentace ostatních měst Douzelage (Sušice, Česká republika, Bundoran, Irsko, Meerssen Holandsko)

Klíčové závěry workshopů byly, že z hlediska vzdělávání je vždy možnost komunikace, spolupráce a účast mezi seniory a juniory, buď prostřednictvím formálního nebo neformálního vzdělávání. V tomto spojení je to vítězná situace pro seniory i juniory (návštěvy mateřské školy, workshopy ve školách, toto vždy potvrdilo příklady dobré praxe ve výměně kulturního

dědictví). Dobrovolnictví jako forma konstantní asistence se projevilo jako užitečné v mnoha městech.

Studentský workshop byl zaměřen na řešení 2 klíčových úkolů a poskytnutí svěžích nápadů k přemostění propasti mezi mladými a stárnoucími

Klíčový úkol 1:

Senioři a junioři jsou aktivní, mají mnoho různých možností, ale ne dohromady s ostatními generacemi. Základní otázka je: Jak můžeme tuto situaci řešit?

Řešení: Díky mnoha dobrým nápadům a příkladům dobré praxe v našich evropských partnerských městech jsme se zaměřili na to, co můžeme udělat. Hlavní řešení bylo v národním a mezinárodním dobrovolnictví mladých lidí. Dynamika, překážky a možnosti dobrovolnictví byly pečlivě diskutovány během workshopů. Byla prezentována nová iniciativa Evropské Unie pro dobrovolnictví, Sbor pro evropskou solidaritu.

Klíčový úkol 2:

Problém: Mladí lidé se nechtějí zapojit – musejí si uvědomit, že z práce se seniory mohou něco získat. Jak můžeme juniory a seniory přivést k sobě navzájem, aniž bychom je nutili?

Řešení: Příklady dobré praxe – kurzy fotografování, počítačové kurzy, společné bydlení a další nápady jako sportovní aktivity a jiné koníčky. Po workshopech se účastníci seznámili s příklady dobré praxe návštěvou místního mezigeneračního centra a domova důchodců, vzhledem ke koronavirovým opatřením jen venkovních prostor.

V odpoledních plenárních zasedáních byly prezentovány závěry všech workshopů všem účastníkům a také členům, kteří se nemohli zúčastnit, prostřednictvím online vysílání. Poslední část agendy byla věnována prezentaci příští schůzky v Judenburgu.

Sobota, 5. září

Poslední den události byl věnován představení slovinského kulturního dědictví návštěvou tržnice umění a řemesel s následným odjezdem účastníků.

Workshop: Úředníci

Účastníci: Jernej Tavcar (Škofja Loka), Wolfgang Kertscher (Bad Kötzting), Thorsten Wohleser (Judenburg).

Požadavky měst jsou v současné době poznamenány koronavirovými opatřeními, kdy jsou asociace ve složitější situaci vzhledem k financování projektů. V tomto workshopu byly zdůrazněny a diskutovány projekty veřejných služeb.

Relevantní projekty a názory:

Seniorský výbor: Důchodci mají příležitost předkládat žádosti do společenství, kde budou projednávány jednotlivými komisemi.

Domovy pro seniory: Vzdávající náklady, nedostatek pracovních sil a změny ve věkové struktuře představují hlavní problémy pro společenství. Vystává otázka, co je lepší: státní nebo soukromé.

Seniorský koordinátor: Měla by být jedna kontaktní osoba, která by sloužila jako pomoc v organizaci volnočasových aktivit, podpora a financování možností.

Spojení mezi starými a mladými: Jedna možnost mezigeneračních vztahů je, domovy pro seniory a mateřské školy budou v jedné budově. To umožňuje se od sebe navzájem učit.

Mezigenerační budovy: na rozdíl od povinných vybavení by měla být věnována velká pozornost otázce, jak přivést různé generace (asociace, instituce, volnočasová zařízení) do jednoho prostředí.

Nápady v domovech pro seniory: Vzhledem ke kovidu mají všechna města stejné problémy. Aby se odstranila osamocenosť rezidentů, jsou navrženy např. tyto projekty: chráněná návštěvní centra, terapeutičtí psi, přizpůsobené animace.

Bezbariérová společnost: Byla vydána brožura na téma bezbariérovost, která zdůrazňuje cíle a projekty pro nadcházející roky.

Aktivní v parku: multigenerační hřiště v obcích.

Ostatní nápady: Herní večery a zlepšení spolupráce s kluby seniorů

Závěry:

Pro obce je důležité se obeznámit s různými typy financování. V závislosti na stupni administrativy se ukazuje, že toto je velmi odlišné a komplikované

stát od státu. Mnoho obcí má stejné problémy, Byl by to návrh pro webovou stránku Douzelage, na vlastní sekci s projekty a nápady, které by odkazovaly na příklady dobré praxe.

Článek připravil vedoucí skupiny Thorsten Wohleser

Workshop:Učitelé

Junioři pro seniory – aktivní stárnutí, reportáž z workshopu učitelů

Pátek 4. září, 2020, Město Škofja Loka

Téma: Situace stárnutí, trendy a místní politika a praxe v účastnických městech z hlediska různých cílových skupin.

Cíl: seznámení s různými situacemi a úkoly a existující praxí v účastnických městech

Moderátor: Jože Bogataj, prof.

Účastníci:

-Agatha Kertscher, Bad Kötzting, Německo, bývalá učitelka

- Katarina Hofke, Bad Kötzting, Německo, studentka

-Ilona Berger, Judenburg, Rakousko, veřejná správa

Vera Nora Darabont, Köszeg, Maďarsko, studentka

Dr. Jože Gričar, Ljubljana, Slovinsko, Univerzita v Mariboru, učitel

Ema Nunar, Škofja Loka, Slovinsko, studentka

Ana Prevc Megušar, prof. Škofja Loka, Slovinsko, učitelka

Moderátor vyzval účastníky ke zvážení těchto témat:

1. Vzdělání bylo vždy (od prehistorických dob) chápáno jako předávání znalostí, zkušeností a dovedností od jedné (obvykle starší) generace druhé (obvykle mladší). Přemýšlejme o té době a najděme existující praxi v moderní společnosti. Je stále pravda, že starší (ve formálním vzdělávání učitel) může vyučovat mládež, nebo se vztah změnil?

2. Jako učitelé víme, že každodenní zkušenosti prokázaly, že neformální vzdělávání je čím dál tím důležitější a znalosti, dovednosti a zkušenosti mohou být získávány v každé situaci, nejen ve třídách. V tomto ohledu

mohou být senioři velkou pomocí, když se zapojí do neformálního vzdělávání.

3. V březnu tohoto roku jsme museli uzavřít školy po celém světě kvůli koronaviru a začít vyučovat online s použitím různých zařízení a aplikací, abychom mohli komunikovat se svými žáky a studenty. Co jsme zjistili v této situaci, zejména když se starší učitelé museli naučit používat moderní technologie ke komunikaci s mladými?

Po krátké výměně názorů účastníci vysvětlili situaci ve svých městech

Škofja Loka, Slovinsko, Ana Prevc Megušar a Jože Bogataj uvedli power point prezentaci

- Prezentace několika projektů, které Gimnázia Škofja Loka realizovalo ve spolupráci se seniory: Projety byly zahájeny v r. 2011 a mladí měli příležitost učit starší používat počítač (posílání emailů a surfování po internetu), později, v r. 2016 zahájili sportovní činnost prováděnou společně se seniory a v nedávné době byla zahájena výuka používání tabletů a smart fonů.
- Na druhou stranu starší mohou být velmi prospěšní v diskusích o kulturním dědictví. Studenti z gymnázia Škofja Loka navštívili dům pro seniory ve městě a natočili seniory při recitaci básní a zpěvu písní z jejich mládí. Tímto způsobem prezentovali místní dědictví a některé z příkladů byly publikovány knižně.
- Gymnázium je od roku 2004 zapojeno do projektu Duke of Edinburg Award. Jedna z disciplín tohoto projektu je dobrovolnictví. Proto má Gymnázium Škofja Loka mnoho dobrovolníků a ve městě bylo vykonáno mnoho dobrovolnické práce. (V době korony byla tato činnost zastavena).
- Jedna z národních a mezinárodních výměn studentů obsahuje výrobu perníčků, kdy je do školy přizván místní řemeslník
- Ilona Berger z Judenburgu prezentovala v power point prezentaci situaci v Judenburgu, zejména, jak město komunikuje s domovy pro seniory a seniory (pomoc při nakupování, dojíždění, dobrovolnictví...)
- Agathe Kertcher v power point prezentaci vysvětlila současnou situaci ve městě, jak eliminovali překážky na ulicích, aby umožnili přístup do úřadů, bank...Uvedla několik příkladů ze spolupráce se seniory, ale považuje situaci za strnulou, a proto dává přednost neformálnímu vzdělávání.

- Katarina Hofke, Bad Kötzting, zdůraznila výsledky neformálního vzdělávání v každodenním životě.
- Vera Nora Darabont, Köszeg, Maďarsko prezentovala situaci v Köszegu, směs dobrovolnictví a neformálního vzdělávání napomáhá spolupráci mezi mládeží a staršími.
- Dr. Jože Gričar, učitel z Univerzity Maribor prezentoval některé ze svých vlastních zkušeností a zdůraznil nutnost spolupráce mezi mladými a seniory, obzvláště ve vzdělávání (formálním i neformálním). Zároveň představil novou myšlenku pro spolupracující školy „Univerzita přátelská k věku,“ „Střední škola přátelská k věku“
- Ema Nunar, Škofja Loka, prezentovala vlastní zkušenosti z neformálního vzdělávání ve městě.

Na závěr moderátor uvedl prezentaci ostatních měst:
Sušice, Bundoran, Meersen

Výstupy workshopu:

- Co se týká vzdělávání je vždy možnost komunikace, spolupráce a účasti mezi juniory a seniory jak ve formálním, tak neformálním vzdělávání
- V tomto ohledu z této situace profitují jak junioři, tak senioři (návštěvy mateřských škol, workshopů ve školách, to se vždy projevilo jako příklad dobré praxe s kulturním dědictvím)
- Dobrovolnictví jako forma stálé asistence se zdá být velmi užitečné v mnoha městech
- Jak řekl pan Gričar: Jsme na jedné lodi. Všichni si musíme pomáhat. Všichni přežijeme.

Moderátor Jože Bogataj

Workshop: Studenti

Klíčový úkol 1:

Senioři a junioři jsou aktivní, mají mnoho odlišných názorů, ale ne společně s ostatními generacemi. Základní otázka je: Jak můžeme tuto situaci řešit?

Díky mnohým dobrým nápadům a příkladům dobré praxe v našich partnerských městech jsme se zaměřili na věci, které může udělat každé město.

Dobrovolnictví

Dobrovolník je osoba, která chce pomáhat druhým bez donucení a platby. Nemusí to být osoba z jiné země. Kvůli našemu evropskému projektu chceme zkombinovat myšlenku spojení s ostatními Evropany a myšlenku „Junioři pro seniory.“ Proto se v následujících příkladech zaměříme na příklady s dobrovolníky z ostatních evropských zemí.

Hlavním cílem mezinárodních dobrovolníků je vejít do kontaktu s lidmi z jiných zemí, získat nový rozhled a inspiraci pro vlastní život v budoucnosti. Většinu času lidé pracují jako dobrovolníci v jiných zemích po střední škole nebo během semestru na univerzitě.

Lidé, kteří chtějí vykonávat dobrovolnickou činnost, si musí vybrat mezi mnoha různými způsoby dobrovolnictví. Diskutovali jsme s mladými lidmi ve Škofja Loce, kteří pracují s dětmi ve Slovinsku po dobu jednoho roku jako dobrovolníci z jiných evropských zemí. Říkají, že znají lidi, kteří pracují společně se seniory v jiných zemích, ale nikdo nezná nikoho, kdo pracuje se seniory a juniory.

Náš návrh řešení tohoto problému je:

Proč nezkombinovat práci s dětmi a seniory? S novými návrhy a programy by dobrovolníci mohli mít pozitivní vliv na společný život v každém městě. Zvláště lidé z ostatních zemí by mohli mít nový pozitivní vliv na lidi v zemi, kde začínají svou dobrovolnickou práci díky své rodné zemi a projektům, kterých se zde lidé účastní. Mají také perspektivu osoby zvenčí, která může vidět, kde skutečné problémy jsou (organizace, potenciál...)

Díky tomuto hledisku a funkci dobrovolníka mohou tito lidé zahájit nové programy, realizovat nové nápady a organizovat události, kde junioři pracují společně se seniory.

Dobrovolnictví jako šance

Abychom uskutečnili svá řešení, města, školy a kluby musí zdůraznit výhody toho, být dobrovolníkem.

Proto jsme zdůraznili hlavní výhody k zahájení dobrovolnického roku v evropském partnerském městě:

Výhody pro sebe

- Mnoho nových dojmů
- Učení od ostatních
- Seznámení se s novými lidmi
- Naučit se, jak žít v oblasti, kterou neznáte

- Naučit se jazyku
- Seznámení s novými kulturami otevírajícími váš rozhled
- Seznámit se s evropskou myšlenkou

Výhoda pro životopis

Získání důležitých pracovních zkušeností

Problémy k řešení:

Hlavní problém, který se může objevit, je, že může být obtížné najít lidi s určitou úrovní profesionální znalosti pro některé situace. To znamená, že práce společně s dětmi a seniory se speciálními omezeními (např. velmi staří a nemocní senioři), vyžaduje dobrovolníky se speciální kvalifikací. Při nejmenším lidé z ostatních evropských zemí by měli mluvit anglicky a měli by být ochotní se naučit jazyku země, kde žijí a pracují.

Klíčový úkol 2:

Problém: Mladí lidé se nechtějí zapojit – musejí si uvědomit, že z práce se seniory mohou něco získat.

Jak můžeme spojit mladé se seniory, aniž bychom někoho z nich nutili?

Ke spojení může dojít díky společným zájmům a koníčkům.

Je důležité přimět obě strany vidět cíl: Učit se od sebe navzájem!

Příklady dobré praxe:

-Kurzy fotografování

-Počítačové kurzy

-Společné bydlení

Další nápady:

-Sportovní aktivity

-Všechny možné koníčky (divadlo, hraní na hudební nástroje)

Někdy je obtížné spojit lidi kvůli našemu způsobu myšlení („je to něco pro mladé/staré, co já bych tam dělal?“)

Nápad: Jdi s juniory někam, kde jsou senioři! (Např. bowling)

Další příklad dobré praxe je: <https://lowvelder.co.za/608958/ball-steel-fun-appeal/>

Reportáž připravil Julian Preidl

Workshop: Senioři

Workshop se uskutečnil v prostorách veřejné univerzity

Kvůli kovidové situaci se nemohli zapojit všichni účastníci

Workshopu se zúčastnilo 18 členů, kteří byli z projektového týmu a hosté z asociací ze Škofja Loky.

Řečníci prezentovali situaci stárnutí, hlavní úkoly a příklady dobré praxe ve svých městech společně s organizacemi, které pracují se staršími lidmi.

Účastnická města poslala vlastní materiály a popsali svá hlediska. Na workshopu byly tyto materiály prezentovány a diskutovány. Odpoledne byla témata diskutována se vzdáleně připojenými členy týmu.

Zjištění workshopu seniorů

Současná situace:

- Věková struktura: populace seniorů je mezi 16 a 33%
- Podíl starých lidí nad 65 let v celkové populaci vzrůstá
- Různé služby a péče o staré lidi je řízena vládou (veřejnými a místními organizacemi)
- V současné době probíhá mnoho projektů pro seniory, některé byly úspěšně ukončeny
- Města a organizace očekávaly větší finanční podporu
- Náklady na péči a služby neustále rostou
- Chybí vhodné bydlení pro starší lidi
- Příliš mnoho seniorů není vůbec zapojeno do služeb a péče
- Technologie má vliv na život seniorů
- Junioři nejsou odpovídajícím způsobem zapojeni do péče o stárnoucí
- Covid-19 má vliv na stárnoucí populaci

Klíčové úkoly:

- Zlepšit životní styl stárnoucích lidí
- Nabídnout nové programy orientované na starší lidi

- Dobře organizovaná institucionální péče a dobrovolnická práce
- Podporovat zapojení více seniorů do nabízených programů
- Správné rozdělení mezi veřejné a civilní instituce
- Spojení veřejných a civilních institucí a sociálního podnikání
- Potřeba více domovů pro seniory, společného bydlení a center denní péče
- Finančně podpořit společné bydlení a popularizovat je
- Podpora starých, aby zůstali déle doma
- Vybudovat mezigenerační společenský životní prostor
- Inkluze více seniorů do služeb a péče, vyhnout se diskriminaci na základě věku
- Podpořit staré lidi v používání moderních technologií
- Dostatečně financovat programy, je třeba více peněz, fondy by měly být sdíleny mezi státními a místními organizacemi
- Vytvořit lepší možnosti proti COVID-19

Příklady dobré praxe:

- Úspěšné projekty a služby: bezbariérové město, stezky pro chodce a cyklisty, projekty pro transport, setkávací události, přenos učení a znalostí na seniory, knihovny a čítárny pro seniory, charita, sport a rekreace, kreativní workshopy, studenti a děti navštěvující seniory
- Různorodá řešení pro bydlení (vlastní domy, domovy pro seniory, domovy důchodců, domy s pečovatelskou službou, doručování jídla...)
- Zodpovědnost v oblasti péče a sociálních dávek jsou poukázány od státu do městských úřadů (Meerssen, Holandsko)
- Mladí mají povinnost sloužit ve veřejných službách před maturitou (Maďarsko)

Reportáž od vedoucího skupiny Igora Mediče

Událost 3

Účastníci: Události se zúčastnilo 90 občanů včetně 51 účastníků z Města Kőszeg, Maďarsko, 5 účastníků z Města Škofja Loka, Slovinsko, 4 účastníků z Města Judenburg, Rakousko, 5 účastníků z Města Bad Kötzting, Německo, 3

účastníků z Města Sušice, Česká republika, 3 účastníků z Města Rokiškis, Litva, 2 účastníků z Města Tryavna, Bulharsko, 3 účastníků z Města Siret, Rumunsko, 3 účastníků z Města Meerssen, Holandsko, 4 účastníků z Města Zvolen, Slovensko, 4 účastníků z Města Chojna, Polsko, 1 účastníka z Města Holstebro, Dánsko a 2 účastníků z města Agros, Kypr.

Místo/Datum: Událost se konala v Městě Kőszeg, Maďarsko od 26. 8. 2021 do 29. 8. 2021

Krátký popis:

Událost v Kőszegu byla zaměřena na vztah seniorů k moderním technologiím, e-vzdělávání seniorů, změnu ve vzdělávání, cestování a možnosti komunikace. K dosažení cílů bylo využito workshopů, prezentací, diskusí, výměny zkušeností, příkladů dobré praxe a exkurzí. Hlavní cílové skupiny byli učitelé a studenti, ale přítomnost seniorů a úředníků byla také důležitá.

Čtvrtek 26. srpna:

První den byl většinou věnován příjezdu a ubytování mezinárodních účastníků a jejich registraci. Zahajovací ceremoniál byl otevřen skvělým klavírním koncertem 107leté dámy, což se hodilo k danému projektovému tématu. Účastníci byli přivítáni ředitelem luteránské školy, která byla hlavním místem jednání a vedoucím organizátorů Partnerských Organizací Měst. Moderátorka – mladá univerzitní studentka požádala účastníky, aby se krátce představili. Delegáti také předaly dárky, které byly, jako překvapení, následující den umístěny do vitrín v parku. Setkání bylo zakončeno uvítací večeří, což byla vynikající příležitost k představení tradiční maďarské kuchyně, multikulturním rozhovorům a tmelení přátelství mezi účastníky.

Pátek 27. srpna:

Celý druhý den byl pracovní od 9 do 17.30 hod. Ačkoli to bylo dlouhé a náročné, rozmanitost metod potvrdila aktivní zapojení účastníků. Na začátku byli všichni přivítáni starostou Bélou Básthym, který podtrhl důležitost tématu, obzvláště proto, že ve městě žije mnoho seniorů a úředníci se jim snaží pomoci. Paní Annighje Kruytbosch, prezidentka Douzelage, vyjádřila potěšení nad tím, že se můžeme, po tak dlouhé době pouze přes internet, vidět konečně osobně. Také zdůraznila, jak důležitá je znalost moderní technologie, mohli jsme se vídat během kovidové pandemie. Rovněž hovořila o důležitosti takových asociací jako Douzelage, protože napomáhají spolupráci různých národů v mnoha oblastech. Jako prezidentka vyjádřila poděkování slovinským vedoucím

projektu a místním organizátorům z Köszegu. Miha Ješe, vedoucí žadatelské organizace stručně představil projekt ACTAGE a zdůraznil, že výstupy z předchozích schůzek už jsou umístěny a webových stránkách měst. Na závěr Ilona Tálós, vedoucí programu Köszegu připomněla účastníkům důležité body programu a potřebné informace.

Dvě krátké přednášky posloužily účastníkům k obeznámení se s tématy a připravily na práci ve skupinách. Název první přednášky byl: Vy také jednou budete staří. Claire Strasbaugh prezentovala radu, jak naplánovat dobrou kvalitu života podle ženy, která v létě oslavila 100 narozeniny. Zdůraznila účastníkům, aby si uvědomili, že je třeba nejen vnější příprava (zdravotní potřeby a potřeba dopravy), ale také udržení duševního zdraví a pozitivní přístup. Poté Anna Heitlerová prezentovala výsledky dotazníků, které byly partnerům rozeslány půl roku předem. Odpovídalo na ně 600 seniorů z 12 partnerských měst. Dotazník vyrobila Andrea Bancsó a současně analyzovala odpovědi, připravila PPT s grafy. Bylo nutné vysvětlit některé otázky spojené s chováním a přístupem k moderní technologii. (výsledky dotazníků se nacházejí na webových stránkách projektu).

Po přednáškách následovaly 4 workshopy ve smíšených skupinách (podle věku a národností). Účastníci byli rozděleni do 4 skupin tak, aby každý národ byl zastoupen v každé skupině.

První skupina diskutovala následující: Co se mi líbí/nelíbí na mladých/starých lidech. Druhá skupina diskutovala o stereotypech s ohledem na mladé/staré lidi. Třetí skupina diskutovala na téma: Co závidím/nezávidím mladým/starým lidem. Čtvrtá skupina posuzovala dobré a špatné dopady pandemie na vztahy mladých a starých lidí.

Workshopy se konaly ve 4 třídách vybavených počítači, projektory a smart boardy. Trvaly pouze 45 minut, ale byly velmi efektivní. Vedoucí skupin zapisovali poznámky a shromáždili výstupy. Po přestávce prezentovali všechny výstupy.

22 účastníků první skupiny muselo upřímně diskutovat o obtížné otázce, co se jim líbí/nelíbí na mladých/starých lidech. Vedoucí skupiny Mira Kuthi, studentka, prezentovala téma a využila metodu, při níž se aktivně zapojili všichni účastníci. Každý účastník mohl přispět svým názorem, který napsal na lístek a umístil na tabuli. Na tabuli byla spousta skvělých nápadů, z nichž vedoucí skupiny sestavila výstup. Nejprve zdůraznili fakta týkající se seniorů.

Většina z nich se shodla, že rádi vyprávějí staré příběhy, a sdílejí životní zkušenosti. Také rádi užívali život a nechtěli sdílet pouze okamžiky. Jako špatný rys bylo zdůrazněno, že musejí upouštět od běžných návyků, které měli dlouhé roky. Smiřování s tímto faktem je často zlobí. Otázky mladých často zmiňovaly energii, otevřenost k novotám. Mají také porozumění pro moderní technologie, vnímavější mozky, takže se snadno učí a snadno si pamatují. Nicméně mají i špatné vlastnosti, jsou impulzivní a často jednají neuváženě a dělají špatná rozhodnutí. Jsou často tvrdohlaví a vybírají si složitější cestu k dosažení cíle, než aby poslechli rady zkušených, což by pomohlo dojít k cíli snáze. Často jsou ve spěchu a neužijí si kouzlo okamžiku.

Vedoucí skupiny usoudila, že diskuse byla plodná, účastníci shromáždili mnoho fakt, nikdo se necítil zklamáný, shodli se, že tyto vlastnosti jsou pravdivé.

22 účastníků druhé skupiny diskutovalo stereotypy o mladých/starých lidech. Vedoucí Hanna Andrasek, univerzitní studentka, poskytla účastníkům čas si připravit odpovědi anonymně. Při čtení jednotlivých názorů měl každý prostor k diskusi. Jeden z bodů k diskusi byl nedostatek trpělivosti mladých, který je přímo podmíněn rychlostí techniky a inovacemi. Dalším bodem diskuse bylo téma mladých jako „rodilých digitálních občanů“, na rozdíl od starých, kteří se cítí jako „vetřelci do digitálního světa“. Skupina diskutovala nepříjemnosti, pomalý pokrok a obtíže s navigováním „vetřelců“ v novém světě.

Na začátku byl vytvořen seznam běžných stereotypů, např. mladí lidé jsou nedbalí, příliš vzdorovití, líní, drzí a, jak si stěžují staří lidé, na všechno si stěžují a příliš se bojí. Skupina se shodla na tom, že tyto stereotypy jsou velmi extrémní a nemohou být důkladně prodiskutovány, týkají se jen určitých jedinců, ale ne celé generace.

Jeden stereotyp, který se objevoval častěji, byla netrpělivost, kterou mladí často prokazují vůči starým. Týká se to mnoha hledisek, ale seniorští členové skupiny tuto zkušenost získali zejména při řízení, nebo když žádají o pomoc při návodu na užívání digitální technologie, jako mobilní telefon nebo tablet. Skupina se shodla na tom, že netrpělivost mladých vyplývá z rychle se pohybujícího světa ruku v ruce s digitálními pomůckami. Mladí jsou rodilí digitální občané, zatímco staří vetřelci do tohoto světa, jinými slovy, co je pro mladé přirozené, se musí staří učit. Mnoho seniorů má problémy s adaptací na tyto podmínky, neboť jsou zvyklí na jiný úplně odlišný svět. Argument mnoha „vždycky jsme to dělali takhle“ je hluboce zakořeněný a oni nejsou ochotni se přizpůsobovat okolnímu světu.

To přináší druhé nejdiskutovanější téma, že senioři nerozumí mladé generaci. Někteří mladí mají zkušenost, že je senioři nechtějí poslouchat kvůli vlastním životním zkušenostem, které nasbírali po léta. Aby se toto nedorozumění překlenulo, navrhla skupina, aby mladí prokázali více respektu vůči starým, zatímco senioři by měli být otevřeni a naslouchat, co jim junioři chtějí říct, mohou ukázat odlišný způsob pohledu na život.

Mnozí diskutující se shodli na tom, že mladí nejdřív konají, pak myslí, zatímco senioři obráceně. Na tomto faktu se všichni shodli, mnozí uznali, že se jich to týká osobně. Skupina se shodla na tom, že nedostatek zkušeností vede mladé k nezodpovědným rozhodnutím bez rozmýšlení, což senioři nasbírali během celého života. Senioři dělávali podobná rozhodnutí, jen díky nabytým zkušenostem v různých situacích měnili postupně své postoje. Bylo zdůrazněno, že chybným rozhodnutím většinou nelze předcházet, jsou to životní lekce, které mladé lidi formují až do dospělosti.

Celkově po zformulování výstupů workshop zanechal v účastnících dobrý pocit, že obě skupiny učinily kroky k sobě, aby postupně překlenuly generační rozdíly.

22 členů třetí skupiny diskutovalo na následující téma: Co závidím/nezávidím mladým/starým lidem. Vedoucí skupiny Bence Végh, univerzitní student uvedl myšlenky k diskusi:

- Staří lidé mají mnoho zkušeností
- Dospělí se cítí pod tlakem kvůli zodpovědnosti
- Nepocítili tlak sociálních médií. Mohli svobodně užívat svůj domov, měli hlubší kontakty s přáteli
- Když stárnete, nepotřebujete názor všech lidí, pouze lidí v blízké rodině a přátel
- Po skončení práce mají čas cestovat a užívat si života
- V současné době mladí lidé „ztratili“ 2 roky života
- Mladí lidé mají čas: Nemají mnoho zodpovědnosti
- V současné době mladí lidé mají počítače
- Před několika lety byly studium a komunikace obtížnější
- V mladém věku jsou nové věci snazší
- Lepší výběr v oblasti práce a studia
- Snazší cestování přes hranice
- Flexibilita
- Více příležitostí
- Přístup k informacím. Velké množství informací může vést k depresím

Nebylo snadné vyvodit závěry, neboť se vyskytlo mnoho odlišných názorů. Existuje mnoho věcí, které si můžeme navzájem závidět, ale zároveň z mnoha důvodů si navzájem nezávidíme vůbec. Z diskusí vyplynulo, že obojí, mládí i stáří má své výhody a nevýhody, které nelze závidět.

Vedoucí skupiny se nakonec podělil o své osobní pocity a uzavřel výstup těmito slovy: V posledních několika desetiletích se svět velmi změnil, a v důsledku toho se změnilo dospívání. Starší lidé neměli přístup k internetu a bylo mnohem složitější získávat informace. Ale i to mělo světlé stránky, jak vyplynulo, knihovny a studovny byly dobré místo pro setkávání. Někteří mladí lidé závidí nedostatek sociálních médií, protože příliš mnoho informací a neustálá přítomnost vede k depresím. Mí rodiče vyrostli „na ulici“, hráli fotbal, chodili ven s přáteli, takže měli hlubší kontakty. Na druhou stranu já mám možnosti mít přátele z mnoha zemí a mohu udržovat kontakty po celém světě. Na pracovišti se učím mnoho věcí od svých kolegů a trochu jim závidím znalosti a zkušenosti, ale to se u mě časem dostaví. S věkem přijde také zodpovědnost. Mladí lidé nemají tolik zodpovědnosti jako starší osoby, a díky tomu jsou flexibilnější. Můžeme beze strachu cestovat a organizovat podobné události jako tahle. Na závěr tématu vám chci poděkovat za krátkou diskusi a skvělé nápady.

21 účastníků čtvrté skupiny diskutovalo dobré a špatné dopady pandemie na vztahy mezi mladými a starými lidmi. Vedoucí skupiny Hajnalka Reznér popsala workshop jako velmi zajímavý. Shrнула zjištění a nápady následovně:

- Pandemie nás naučila, že nemůžeme považovat situaci za přípustnou
- Mladí si více uvědomují své prarodiče
- Mnoho mladých lidí pomohlo prarodičům objevit Skype a další online programy
- Mnoho z nás si myslelo, že kvůli pandemii se společnost změní, ale nyní se zdá, že se věci nezměnily, lidé zůstali stejní
- Existuje rozdíl mezi dvěma lockdowny: první období bylo o solidaritě, ale během druhé byli starší lidé dříve naočkováni a mohli se volně pohybovat, zatímco mladí museli zůstat v izolaci, což působilo napětí mezi generacemi.
- Před pandemií bylo mnoho akcí, takže si jich lidé nemohli dostatečně užít. Nyní si těch několika akcí mnohem více užíváme.
- Komunikace, diskuse a kompromisy jsou potřeba mezi generacemi, aby se snížilo napětí mezi generacemi:

- + v Holandsku byli za novou vlnu obviňováni mladí lidé
- +V Rakousku byli ze zavlečení korony obviňováni cizinci
- +Existuje konflikt mezi lidmi, kteří jsou pro a proti vakcinaci
- Je třeba více konverzace, ale neměl by to být úkol politiků, nebo názorových vůdců, ale záleží na společnosti (influenceři, youtube), jak se dosáhne změn.
- Role médií je obrovská. Mnoho lidí věří falešným zprávám, obzvláště seniory je snadné ovlivnit, protože se většinou spoléhají na politiky. Starší lidé by měli více naslouchat mladým a učit se od nich, jak být bez předsudků. Mohou se od nich také naučit digitálním dovednostem. Lockdown byla dobrá příležitost naučit starší lidi používat online komunikaci, aby zůstali ve spojení s rodinou.

Závěrem můžeme říct, že Covid měl pozitivní a bohužel i negativní dopad na vztahy mezi mladými a seniory. Co se týká internetu, jeho role je dvojnásobná. Mnohokrát napomohl komunikaci mezi členy rodiny, ale obsah sociálních médií by měl být přijímán kriticky.

Po skupinovém fotografování pokračovala práce skupinových interview. Panelová diskuse po vzoru maďarské talk show Ridikül zapojila multigenerační skupinu hostů a dvě maďarské vysokoškolské studentky jako moderátorky. Podle scénáře bylo 7 účastníků požádáno o účast v programu. Téma bylo: Komunikace dříve a nyní, možnosti cestování dříve a nyní. Dvě maďarské moderátorky Anna Benedikti a Hanna Andrasek hovořily se zajímavými hosty, kteří pocházejí z různých geografických oblastí a věkových skupin. Kristina Volná, Claire Strasbaugh, Annigje Kruytbosch, prezidentka Douzelage, Nicolas Christofi, Julian Preidl, Cezary Salamonczyk a Béla Básthy, starosta, byli skvělí účastníci interview.

Témata zahrnovala využití technologie, vnímání dětství ostatních a dotkla se i politiky. Účastníci se shodli, že v dětství byly hlavními způsoby komunikace psaní dopisů a telefonování. Rozdíl byl mezi Západní a Střední Evropou i v dostupnosti telefonů. Nejmladší člen skupiny hovořil o výhodách dospívání s využitím videokonferencí a webových stránek. Další oblast, kde se hosté shodli byla hodnota face-to-face komunikace. Jedna členka skupiny, přistěhovalá z USA, zmínila obdiv k digitální technologii, která jí umožňuje snazší komunikaci s rodinou a přáteli. Diskutující byli také tázáni na vliv železné opony. Otázka relevantní pro všechny zúčastněné, ale obzvláště mladší členy skupiny. Jeden vyprávěl příběh o svých rodičích, jeden

z východní a druhý ze západní části Německa, bez pádu železné opony by nemohl být tím, kým je. Tato osobní historie se posluchačů velmi dotkla. Tato závěrečná otázka přímo vedla k aktivitám následujícího dne – výletu k informačnímu centru „Železná opona“.

Po obědě workshop pokračoval na téma vzdělávací metody. Jako rozcvičku a úvod workshopu se Claire Strasbaugh podělila o videorozhovor se svou stoletou babičkou, která mluvila o svých zkušenostech. Poté se účastníci rozdělili do 3 skupin: studenti, učitelé, ostatní (rodiče, prarodiče atd.) Workshopy se uskutečnily ve třech třídách a pojednávaly o změnách vzdělávacího systému (Pruský, moderní, digitální). Po workshopu vedoucí skupin shromáždili výsledky diskusí.

Vedoucí studentské skupiny Jázmin Fazekas zdůraznila, že studenti mají osobní zkušenosti pouze se současnou dobou, minulost znají jen z filmů a vyprávění rodičů a prarodičů. Před třiceti lety bylo vzdělání založeno na učebnicích a přednáškách, nyní převažují iPady a webové stránky. Toto byl základ diskuse.

Předestřeli příklady z minulosti, kdy studenti museli trávit hodiny v knihovnách hledáním projektů a výzkumů. S výhodami internetu na dosah ruky můžeme tyto hodiny hledání změnit na 30 sekund. Jeden velký rozdíl ve vzdělávání je učení dovednostem místo memorování obsahu.

V minulosti se studenti posadili a učili se fakta a informace o předmětu. Nyní se osnovy rozšířily a vedou studenty k porovnávání, vyhledávání protikladů a diskusím o tématech, což rozšiřuje jejich znalosti a práci na komunikačních dovednostech. To se jeví pro budoucnost mnohem užitečnější než znalost fakt. Všichni se shodli na tom, že jsou vděční za toto zlepšení, že se nemusejí učit zpaměti všechny údaje z knih.

Tělesné tresty jsou úmyslným působením fyzické bolesti nebo diskomfortu a psychologickým ponížením za nežádoucí chování studenta nebo skupiny studentů. V současné době jsou tělesné tresty zakázány a studenti jsou za to vděční. Podle jejich názoru děti mohou být trestány vynadáním, ne bitím.

Jako shrnutí řekli, že jsou šťastní za změny ve vzdělávacím systému a budoucnost ukáže, k jakým změnám dojde.

Vedoucí skupiny učitelů Henrietta Várvi shrnula názory učitelů. Ve skupině byli učitelé každého věku. Někteří byli začátečníci, někteří už v důchodu. Hlavním cílem workshopu bylo sdílet zkušenosti se změnami, ke kterým

došlo v několika posledních desetiletích. Příjemná atmosféra workshopu umožnila účastníkům zapojit se aktivně do diskuse. Dotkli se problematických situací jako rozšíření informačních technologií a nového systému hodnocení, stejně jako nepříjemného fenoménu jako je přílišné testování, nárůst počtu studentů se speciálními potřebami nebo „helikoptérové rodičovství“. Bylo zajímavé vidět, že nezáleží na zemi, odkud diskutující pochází, problémy, kterým musí čelit, jsou velmi podobné. Shodli se na tom, že vzdělávání se může měnit, ale kvalifikovaní, obětaví a nadšení učitelé jsou klíčovým faktorem vzdělávání. My, učitelé, musíme být všestranní, přizpůsobiví a zvědaví ohledně studentů, abychom byli schopní držet krok se stále se měnícím rozvojem vzdělávání.

Na závěr workshopu účastníci zhlédli tříminutovou ukázkou slam-poezie od Taylora Mali

(https://www.ted.com./talks/taylor_mali_what_teachers_make), už bohužel nežije. Zdůrazňuje, že učitelé dělají změny a jsou nepostradatelní v konstruktivních změnách ve vzdělání.

Na závěr vedoucí třetí skupiny (rodiče, prarodiče...) Irena Mateliene prezentovala diskusi. Shromáždila údaje na téma „Jak to bývalo“:

- Žáci seděli v dřevěných lavicích s kalamářem na inkoust
- Levák byl nucen psát pravou rukou. Dostával poznámky, nebo dokonce zůstával po škole, aby si „upevnil“ psaní. Nikdo dnes neví, jaký vliv to mělo na rozvoj dítěte.
- Děti musely poslouchat. Ty, které neposlouchaly nebo rušily během vyučování, dostaly tělesný trest: políček, stání v koutě, klečení před tabulí, posouvání židle po třídě, rány pravítkem přes prsty, poškoláctví. Nejsmutnější vzpomínka je, že rodiče tresty podporovali, jako by jejich děti byly opravdu vinny.
- Učitelé dávali známky za chování. Ty byly dokonce horší než špatné známky ze školních předmětů. Školní předmět může být obtížný a rodiče jsou ke špatným známkám tolerantní, ale nikdy nejsou tolerantní ke špatné známce z chování.
- Místo, kde se sedělo ve třídě, bylo také důležité. Děti, které se nechovaly správně, byly nuceny sedět v předních „oslovských“ lavicích.
- Děti denně dostávaly mnoho písemných úkolů, které trvaly 2-3 hodiny.
- Škola byla 6 dní v týdnu, ale vyučovací proces byl ve srovnání s dneškem pomalejší.

- Některé děti měly doučování o prázdninách, musel na ně dohlížet soukromý učitel
- Velmi časté bylo učení formou opisování učebnic, písemné vyjadřování bylo velmi často zařazováno do výuky. Nelze to srovnávat s doplňovacími cvičeními v pracovních sešitech. Pracovní sešity neexistovaly.
- Učitel stával vepředu před třídou, byl středem třídy – nejdůležitější osoba. Jeho znalosti byly nepopiratelné. Ale jako učitel byl více respektován než dnes.
- Totéž bylo uplatňováno v učebnicích. Údaje v nich byly nezpochybnitelné. Žáci v komunistických zemích a žáci v Západní Evropě se učili odlišný dějepis a občanskou výchovu. Pravdivé informace se získávaly od učitelů, z knih a od vědců. Nikdo nepochyboval o vědě, jako je tomu dnes.
- Žáci a učitelé měli málo mezinárodních kontaktů a velmi úzký rozhled.

Nejotřesnější závěr byl, že lidé z různých národů (Němci, Češi, Litevci, Kypřané, Slovinci, Maďaři) měli velmi podobné vzdělávací systémy.

Po přestávce byla krátká prezentace příkladů dobré praxe. Partneři byli požádáni o zaslání svých prezentací příkladů dobré praxe v těchto oblastech:

- Výuka IT pro seniory
- Sociální inkluze seniorů
- Udržování fyzické a mentální zdatnosti seniorů
- Co získávají senioři od mladých a naopak

Partneři byli požádáni, aby zdůraznili ty metody, se kterými se předtím nesetkali a byly úspěšné v jejich sousedství.

Viděli jsme mnoho dobrých řešení těchto témat. Někteří účastníci přivezli příklady zapojení do společenského života, kluby seniorů, společné oslavy dětí a seniorů. Někteří další uváděli příklady Univerzity třetího věku, sportovních klubů a aktivit. Všechny prezentace jsou na webových stránkách.

Na závěr dne Andrea Bancsó prezentovala hru KAHOOT, kterou připravila, aby ukázala, jak mohou mladí, někdy i senioři, používat mobilní telefon, internet. Otázky byly spojené s maďarskými vědci, takže se maďarští účastníci nesměli zapojit. Na konci Ágnes Lepold, která moderovala program po celý den, poděkovala všem účastníkům za aktivní práci a popřála příjemný večer – kulturní program a večeři.

Sobota 28. srpna

Celý sobotní program souvisel s workshopy a diskusemi předchozího dne. Začal prohlídkou města, ale neobvyklým způsobem. Nejprve členové historické skupiny „Darabonts“ promluvili o porážce Turků v r. 1532, což velmi proslavilo Kőszeg po celé Evropě. Byla to také ukázka spolupráce starších a mladších členů, neboť věk je mezi 17 a 81 lety.

Po této prezentaci se uskutečnila prohlídka města, která nastínila život v 800 let starém městě. Nejen budovy staré 500 let, ale i tradice náměstí zapůsobily na návštěvníky. Další skupiny se rozhodla pro cyklistickou návštěvu města a jeho okolí. Obě skupiny mohly vidět, jak se zástupci města snaží pomoci starým lidem opravou silnic, chodníků...

Prohlídka města byla zakončena v parku Přátelství – Evropském Parku, kde účastníci mohli vidět, jak Kőszeg oslavuje svá četná partnerská města, jak místní zastupitelstvo a asociace prezentují partnery města svým občanům i návštěvníkům. Jako překvapení mohli vidět dárky, které hosté přivezli, vystavené ve vitrínách zhotovených k tomuto účelu. Účastníci se také dozvěděli, jaké jsou plány pro rozšiřování této výstavy o knihy, hry atd., aby byl park ještě zajímavější a informativnější.

Městský úřad v Kőszegu obdržel podporu od Evropské Unie pro realizaci projektu tzv. „Zeleného města“. V rámci tohoto projektu bylo částečně nebo kompletně renovováno 5 různých částí města. Město Kőszeg rozhodlo o těchto částech podle návrhů obyvatel a nevládních organizací. Jedno z míst je Park Přátelství neboli Evropský park, kde bylo místo vybudováno na travnaté části před mateřskou školou.

Po obědě se účastníci odebrali do muzea „Železná opona“. Muzeum bylo vytvořeno jedním z bývalých strážců železné opony. Jedná se o venkovní muzeum, kde lze vidět mnoho částí železné opony. Muzeum zahrnuje 3 různá období: 1948-1956, 1956-1966/1970 a 1967/1971-1989. Každé období má specifické znaky. Návštěvníci ze západních zemí a mladiství si nedovedli představit život za železnou oponou. Slyšeli o ní, ale jak se projevilo předchozí den, bylo pro ně obtížné si to představit. Lidé jsou vděční, že se mohli zbavit komunistické éry a stát se členy Evropské Unie.

Den a celá událost byly zakončeny multikulturním představením lidové hudební skupiny a slavnostní večeří. Následující den, v neděli, se delegace rozloučily a odjely.

UDÁLOST 4

23. – 25. září 2021

Téma: Mobilita a dostupnost

Účastníci:

Judenburg/Rakousko: 40

Škofja Loka/Slovinsko: 16

Bad Kötzting/Německo: 3

Bundoran/Irsko: 2

Sušice/Česká republika: 3

Rokiškis/Litv: 4

Köszeg/Maďarsko: 4

Meerssen/Holandsko: 3

Program byl určen cílovým skupinám – úředníci (zejména politici) a senioři.

Zahájení

Kongres zahájili Hannes Dolleschall, starosta Města Judenburg, Elke Florian, místostarostka, Thorsten Wohleser, zastupitel a organizátor za Douzelage Judenburg, Annigje Kruytbosch, prezidentka Douzelage a Miha Ješe, autor projektu „Junioři pro seniory-aktivní stárnutí“.

Jako klíčový řečník byl pozván Daniel Peter Gressl – iniciátor ošetrovatelství v Judenburgu, konzultant a expert v oblasti péče. Tématem přednášky byly „Náročné úkoly stárnutí“, kde byl prezentován a diskutován současný trend rozvoje seniorských občanů. Zvláště byly zdůrazněny potřeby v pečovatelských službách.

Workshop 1

První workshop se dotkl současné situace v účastnických městech. To zahrnuje zejména doporučení pro zlepšení existujících překážek pro stárnoucí, obzvláště s omezenou mobilitou stejně jako příklady dobré praxe z účastnických měst.

Hlavní smysl byl, že města mají podobné problémy – např. na chodnících a stezkách v cestě stojí sloupy pouličního osvětlení. Podle účastníků je koncept životního prostředí spojen s tématem dostupnost. V některých městech se výrazně snížily ceny místní dopravy pro seniory.

Jako hlavní příklad: ve Škofja Loce lze využívat veřejnou dopravu na kratší vzdálenosti zdarma.

I když nelze přímo srovnávat podmínky zákonných požadavků jednotlivých států (měst), některé věci by mohly být změněny s použitím drobných zdrojů. Jiný příklad je plán na „seniorské zastávky“ blízko městského centra a snížení úrovně nástupních ostrůvků. Lidé s postižením by byli šťastní za více přístupných míst a jsou velmi vděční za podporu. Tito lidé jsou schopní se s překážkami v každodenním životě vyrovnávat jen omezeně, jsou proto výrazně znevýhodněni.

Každé zúčastněné město si pro tento účel připravilo přednášku s prezentací o konkrétních potřebách s tím spojených.

Workshop 2

Tento workshop byl realizován podle principu „učení prostřednictvím děláni“. Byly stanoveny 4 trasy, na kterých měli účastníci možnost sami překonávat bariéry v invalidních vozících, s kočárky, chodítky a za pomoci brýlí pro předstírání nevidomosti. Byly odhaleny spousty překážek, ale i příklady dobré praxe v hostitelském městě. Tento způsob byl přijat velmi pozitivně a byl chápán jako velmi důležité téma, s nímž je možno pracovat a získávat další zkušenosti.

Hlavní zjištění workshopu:

- Existují překážky, které lze odstranit jednoduchými úkony (instalovat rampy, odstranit stojany s letáky)
- Existují bezbariérová vybavení, která nefungují, protože jim brání technické překážky (výtah na poště, kde jsou tlačítka příliš vysoko)
- Existují bezbariérová zařízení, která nemohou být klasifikována jako bezbariérová, protože o nich chybí informace (veřejné záchody)

- Existují bariéry, které nemohou být odstraněny, nebo mohou být odstraněny za ekonomického úsilí. Existují regulace, ale také alternativní řešení. (cesty s velkými rozdíly ve výšce, vyšší vchody do veřejných budov, atd)
- Téma ještě není plně zakotveno v lidských myslích, potřebuje trvalé zaměření na informační zdroje.

Následující opatření mohou být konkrétními závěry tohoto workshopu:

- Další přímé konzultace lidí s postižením a těch, kteří rozhodují
- Hodnocení městských center pro rychlá rozhodnutí
- Vytvoření plánu s ohledem na pozitivní výsledky
- Implementace plánu a rychlých rozhodnutí
- Vytvoření bezbariérového průvodce pro podnikatele stejně jako veřejná místa (doprava, náměstí, cesty a bydlení)
- Informační kampaně
- Akustické signály na přechodech pro chodce mohou být problémem pro nevidomé.

Závěr: Dostupnost slouží nám všem! Vchody bez schodů a dobré informace stejně jako orientace znamenají přidanou hodnotu nejen u postižených a stárnoucích, ale jsou i předpokladem pro mikro-mobilitu, rodiny s kočárky a každého, kdo chce využívat město, které je vhodné k životu a orientované do budoucnosti.

Workshop 3

Dvě cílové skupiny „úředníci“ a „důchodci“ byly rozděleny do dvou skupin. Byly diskutovány závěry z workshopu 1 a 2 a byly vyvozeny specifické aplikace pro jednotlivá města.

Negativním hlediskem je, že mnoho je považováno za financované. Změna ve věkové struktuře (lidé stárnou) musí být zahrnuta do plánování budoucnosti, aby se co nejdříve mohly identifikovat a řešit problémy spojené s mikro-mobilitou a dostupností. Zkušenost s“ procházkou městem s překážkami“ Workshop 2 byla důležitá pro všechny účastníky, neboť určité překážky se dají pochopit pouze prostřednictvím vlastní zkušenosti.

Další závěr byl, že překážky pro postižené lidi musí být odstraněny. Tyto změny musí pokračovat, být kontrolovány, aktualizovány a zlepšovány v pokračujícím procesu. Malá zlepšení mohou znamenat velké přispění

k usnadnění každodenního života. Bylo by velmi důležité získat větší skupinu lidí (mladých, starých) pro toto téma a podpořit zlepšení.

V závěru je možno říct, že účastnická města už rozvinula vědomí tématu „mobilita ve vyšším věku s postižením“, ale stále existuje mnoho možností pro zlepšení. Zde jsme usoudili, že zúčastněné strany (postižení lidé, stárnoucí, politici...) by měly kontrolovat dostupnost ve městech v pravidelných intervalech. Toto děláme v individuálních podmínkách, nikoli na základě ustálených vzorů.

Aktualita: Všechno, co bylo stanoveno dnes, může být za několik let zastaralé, obzvláště ohledně investic a strukturálních opatření. Je třeba začlenit tento rozvoj co nejlépe.

Konkrétně definovaná opatření a rady:

- „procházka městem“ by měla být zařazována ve městech pravidelně
- Průvodce bezbariérovými místy by měl být vytvořen pro všechny občany
- Dostupnost musí být zahrnuta do konceptů rozvoje měst jako stálý bod – Financování znamená velkou výzvu pro mnoho městských úřadů, mezi jednotlivými státy a městy je mnoho rozdílů.
- Při rozvoji měst je třeba brát v úvahu změnu ve věkovém složení
- Cyklostezky musí být moderně technicky vybavené
- Dostupnost zastávek městské dopravy by měla být kontrolována
- Veřejná doprava (dostupnost) je často hlavní problém
- Veřejné záchody jsou velký problém. Buď neexistují vůbec, nebo nejsou dostupné. Jako dobrý příklad může být uvedeno zařízení v Europarku v Judenburgu.
- Okapy a kryty kanálů jsou často nepřekonatelnou překážkou, měly by být označeny
- Vzhledem k výšce a velikosti jsou bankomaty a poštovní schránky nedostupné
- Značky na vozovce často způsobují problém, zejména v mokru
- Dekorativní předměty často působí problémy pro kočárky a vozíky
- Mnoho ramp je často blokováno jinými předměty (popelnicemi)